

ЗАУВАЖЕННЯ

до звіту про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відповідно до пункту 16 розділу II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851, ознайомившись із звітом думку експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Назва ЗВО	Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	18263
Назва ОП	Менеджмент організацій та адміністрування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

заклад вищої освіти надає мотивовані **зауваження до нього**:

Висловлюємо вдячність експертній групі за змістовий аналіз діяльності Університету за освітньою програмою «Менеджмент організацій та адміністрування», здебільшого слушні та обґрунтовані рекомендації. Загалом, погоджуємось з оцінками за 1,3,4,5,6,7,8 та 9 критерії. У той же час ми не можемо погодитись з оцінкою «Е» за другим критерієм. Зміст та структура освітньої програми відображають предметну область і забезпечують досягнення заявлених цілей і дескрипторів Стандарту вищої освіти України зі спеціальності «Менеджмент». Навчальні дисципліни та практична підготовка пов'язані структурно-логічними зв'язками, відображають як фахову, так і гуманітарну складові навчання. Більшість зауважень, наведених у звіті експертної групи, мають дискусійний характер та знаходяться в площині автономії закладу вищої освіти, як наприклад: - доцільність розробки та розміщення си́лабусів на офіційному сайті Університету (Національне агентство не вимагає розробку си́лабусів, у той же час вся необхідна інформація міститься у робочих програмах дисциплін та анотаціях до цих дисциплін і розміщена у електронному навчальному середовищі «Віртуальний університет» <http://virt.ldubgd.edu.ua/course/index.php?categoryid=272>); - послідовність викладання дисциплін, формат структурно-логічної схеми освітньої програми (послідовність викладання навчальних дисциплін чітко відображена у навчальному плані https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/navch_plany/menedzhment_2020_r.n._bakalavr.pdf); - структура навчальних планів повністю враховує всі вимоги та рекомендації МОН України; - процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти визначена окремим положенням. Зокрема на сайті Університету розміщено каталог вибіркових дисциплін, який дає здобувачам широкі можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії (<http://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=2076>). Частина зауважень є необґрунтованими, як наприклад: «залучення до аудиторних занять за відповідною ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців не носить системного характеру». Стосовно інших зауважень, які стосуються змісту освітньої програми, описаних у звіті експертної групи, хочемо надати такі пояснення. Зауваження експертів: «У ОП відсутні такі важливі освітні компоненти, як "Основи теорії систем і системного аналізу", "Методи прийняття управлінських рішень", "Управління персоналом", "Теорія управління та адміністрування" ("Історія менеджменту"), які б більш повно забезпечили досягнення ПРН. Натомість ОП перевантажено загальноекономічними дисциплінами, такими як "Основи економічної науки", "Мікроекономіка", "Макроекономіка", "Національна економіка", "Глобальна економіка». Відповідь на зауваження: В освітній програмі присутні ОК 1.14. «Теорія організації»; ОК 2.7. «Основи трудового права та організація кадрової роботи»; ОК 2.1. «Вступ до фаху Менеджмент», ОК 2.13 «Управлінська діяльність в органах та підрозділах цивільного захисту та робота з персоналом» тощо, які забезпечують досягнення зазначених експертами ПРН. Незрозумілим також є

твердження про перевантаження ОП загальноекономічними дисциплінами, коли йдеться всього про 5 освітніх компонент. Така практика присутня в більшості бакалаврських програм зі спеціальності «Менеджмент», оскільки вивчення економічних дисциплін дає змогу випускникам в подальшому більш ефективно управляти підприємствами та організаціями. Під час розробки ОП нами був врахований досвід інших провідних закладів вищої освіти, які приділяють економічному блоку дисциплін значну увагу, зокрема Національний університет «Києво-Могилянська академія» (<https://www.ukma.edu.ua/ects/index.php/2011-04-05-15-42-31/193-bakalavr/b-managment/224-2018-10-29-15-27-39>). Зауваження експертів: «Викликає сумнів щодо доцільності вивчення ОК 2.16 "Банківська справа", ОК 2.14 "Державне управління та самоврядування", які не мають очевидного зв'язку зі спеціальністю». Відповідь на зауваження: Фокус ОП - антикризове управління корелює з дисципліною «Банківська справа», де розглядаються банківські кризи. Регіональний та галузевий аспект врахований у співпраці з засновником ЗВО - Державною службою України з надзвичайних ситуацій при включенні освітнього компоненту «Управлінська діяльність в органах і підрозділах цивільного захисту та робота з персоналом». Враховуючи тенденції ринку праці та політику децентралізації, зокрема створення ОТГ, введено освітній компонент «Державне управління та самоврядування». Зауваження експертів: «Також присутні випадки дублювання. Так ОК 1.10 "Основи економічної науки" має змістовні модулі "Мікроекономіка", "Макроекономіка", які згодом ще вивчаються як окремі ОК 2.4 та 2.9». Відповідь на зауваження: ОК 1.10 "Основи економічної науки" є теоретичним підґрунтям для подальшого вивчення всіх економічних дисциплін. У той же час ОК 2.4 та 2.9 дозволяє отримати більш ґрунтовні знання в царині мікро- та макроекономіки. Зауваження експертів: «Дисципліни, які розташовані у одному блоці, такі як "Податкова система", "Фіскальна політика", "Податковий менеджмент", мають однакову предметну область, схожі назви та зміст, що викликає сумніви у реальності вибору. Це ж стосується і блоку з дисциплін, таких як "Страхова справа", "Управління страховими ризиками", "Страхове право", де також треба обрати один ОК із трьох». Відповідь на зауваження: Незважаючи на схожість назв навчальних дисциплін їх тематика відрізняється. Так, наприклад, навчальна дисципліна «Податкова систем» розкриває сутність та зміст податків. Навчальна дисципліна «Фіскальна політика» містить тематiku, пов'язану з вивченням зарубіжного досвіду та проблемами реформування фіскальної політики в Україні на окремих етапах економічних трансформацій. Навчальна дисципліна «Податковий менеджмент» ознайомлює з діяльністю органів контролю та органів стягнення, способами здійснення податкового контролю, організацією перевірок, їх видів та порядку проведення. ВКЗ "Страхова справа" охоплює тематiku пов'язану з вивченням страхових послуг та особливостями їх реалізації, «Управління страховими ризиками» присвячено оцінюванню та управлінню страхових ризиків. Навчальна дисципліна "Страхове право"- вивчає поняття, принципи та джерела страхового права. Зауваження експертів: «Зміст завдань практики частково дублюється, звіти студентів мають обсяг 2-4 аркуші. Існує процедура проходження навчальної практики (2 курс) у формі онлайн-курсів на платформі масових відкритих онлайн курсів Prometheus шляхом проходження трьох курсів з циклів, що відповідають спеціальності 073 «Менеджмент» з отриманням відповідних сертифікатів («Підприємництво. Власна справа в Україні»; «Фінансовий менеджмент»; «Соціальний менеджмент і залучення зацікавлених сторін», «Соціальне підприємництво»). Така модель доцільна лише при карантинних обмеженнях». Відповідь на зауваження: Проходження практики у формі он-лайн курсів реалізовано як виключення лише в 2019-2020 навчальному році в умовах жорсткого карантину. Експертам були надані звіти саме з цих практик. Практика на 4-му курсі ще не відбувалась жодного разу, оскільки графіком освітнього процесу запланована на квітень-травень 2021. Таким чином практика в організаціях та на підприємствах відбувалась лише у 2018-2019 навчальному році. Її проходили здобувачі теперішнього 4 курсу в кінці 2-го року навчання. Стосовно зауважень експертів щодо невідповідності матриць освітньої програми, таблиці з «Звіту самооцінювання» та деяких програм дисциплін хочемо зазначити, що нами були допущені технічні помилки при перенесенні таблиці з звіту з електронного носія в інформаційну систему (неспівпадіння сусідніх комірок матриці). Проте експертам було надано пояснення та вихідний файл (з зафіксованою даною останнього редагування), який підтверджує що ПРН та ОК повністю корелюють із змістом освітньої програми та стандарту вищої освіти. Тому, виходячи із наведеного вважаємо, що зауваження експертної групи за 2 критерієм не носять системного характеру, є незначними та не перешкоджають якісній підготовці здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Менеджмент організацій та адміністрування». Кваліфікований та досвідчений колектив Університету здатен усунути ці недоліки в найкоротші терміни. Про це свідчать звіти експертних груп та Галузевих експертних рад, які були долучені Національним агентством до попередніх акредитацій освітніх програм в нашому ЗВО. Також хочемо звернути Вашу увагу на сильних сторонах Університету, випускової кафедри та групи забезпечення спеціальності «Менеджмент». Освітня програма «Менеджмент організацій та адміністрування» є унікальною, оскільки дає можливість готувати кваліфіковані кадри не лише для суб'єктів господарювання різних форм власності, але й також для «Центрів безпеки об'єднаних територіальних громад», що є надзвичайно важливим в контексті здійснення реформи децентралізації. Також наголошуємо про важливість врахування тенденцій ринку та галузі в частині реформи ДСНС України в контексті делегування повноважень у здійсненні превентивних заходів від інспекції держпожнадзора до страховиків, що зумовило формування в ОП додаткових освітніх компонентів. Одночасно звертаємо Вашу увагу, що випускова кафедра за спеціальністю Менеджмент функціонує з 2001 року та готує кваліфіковані кадри за всіма рівнями вищої освіти, у тому числі за освітньо-науковим та науковим, а керівник групи забезпечення Зачко Олег Богданович є головою спеціалізованої Вченої ради за згаданою спеціальністю. Просимо Галузеву експертну раду врахувати аргументовану думку Університету та підняти оцінку за другим критерієм до «В».

Додатки:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	до відповіді експертам 073 Менеджмент.pdf	WTR78YY5NpuuuUPFkFPaAcG/x6WF8Qn47soRPfA oCP4=

Шляхом підписання цих зауважень запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

ПІБ: Коваль Мирослав Стефанович

Дата підпису: 03.03.2021 р.